



Kuva: Pekka Salo

# KOULULAISTEN TIEDEVIIKKO ARKTIKUMISSA 15.–18.9.2026

Suuren suosion saavuttanut tiedekasvatustapahtuma tulee taas! Tapahtumassa on tarjolla runsaasti mielenkiintoisia ja monipuolisia tiede- ja taidetyöpajoja ala- ja yläkoulujen oppilaille. Kaikki työpajat ovat maksuttomia ja ne toteutetaan lähityöpajoina Arktikumissa sekä osa etätyöpajoina. Tiedeviikon järjestää Arktikumin tiedekeskus, Tiedekasvatuskeskus uJunnu, LUMA-keskus Lappi, Lapin ammattikorkeakoulu, Lapin maakuntamuseo, ESERO Finland ja Tiedekasvatuskeskus Heureka, Lapin yliopiston harjoittelukoulu ja Tähtitieteellinen yhdistys Corona Borealis.



Tiedeviikon ilmoittautumishjeet löytyvät tiedotteen lopusta

## Tiedeviikon ilmoittautumisohjeet löytyvät tiedotteen lopusta

### Lukusuoraseikkailu

Alakoulun 1.–2.-luokat, 45 min



Lähde mukaan seikkailuun, jossa suoritetaan Bee Bot matematiikassa -ajokortti. Yhteen-, vähennys- ja kertolasku sujuvat loistavasti Bee Botin liikkeessä lukusuoralla. Negatiivisiin lukuihin tutustutaan huomaamatta, kun vähennyslaskussa peruutus jatkuu nollan toiselle puolelle. Lisäksi Bee Botin voi ohjelmoida kulkemaan digitaalisten numeroiden muodostamia kuvioita ja kaksi Bee Bottia voivat kulkea suoran tai pisteen suhteen symmetriset radat yhtä aikaa. Työpajassa tutustutaan siis toiminnallisesti laskutoimituksiin lukusuoralla. Lisäksi opitaan antamaan toimintaohjeita pienelle robotille.

**Ti 15.9. klo 9–9.45 ja 10–10.45**

**Ke 16.9. klo 9–9.45 ja 10–10.45**

**To 17.9. klo 9–9.45 ja 10–10.45**

### Jouni Joutsen -monikielinen satuhetki

Alakoulun 1.–2.-luokat, kesto 45 min



Jouni on laulujoutsen, joka tykkää matkustella ja laulaa. Jouni lähtee matkalle halki Euroopan ja tutustuu uusiin eläinystäviin. Jokainen ystävä esittelee Jounille omaa äidinkieltään lorun tai laulun muodossa. Tervetuloa mukaan Jounin matkalle! Työpajan tavoitteena on esitellä lapsille eri kieliä sekä herättää lasten kiinnostusta eri maita ja kieliä kohtaan. Tarinan hahmot ovat eläimiä, jotka edustavat kunkin maan yleisimpiä lajeja. Työpajan pääkieli on suomi, ja lisäksi kuullaan lyhyitä lauluja tai loruja eri kielillä. Lapset voivat kuunnella tai laulaa ja tanssia mukana. Lopuksi he saavat pohtia, miltä eri kielet kuulostavat sekä mikä laulu tai loru oli paras.

**Pe klo 10–10.45, klo 11–11.45**

## **Ihmeellinen avaruus**

Alakoulun 1.–3.-luokat, kesto 60 min



Tähtinen yötaivas on kiehtova ja vaikuttava näky. Oletko koskaan miettinyt, mitä kaikkea näet? Tässä elämyksellisessä ja vuorovaikutteisessa työpajassa oppilaille selviävät avaruuden arvoitukset visuaalisesti näyttävällä ja ikäryhmälle soveltuvalla tavalla. Työpajassa oppilaat saavat vastauksia heitä askarruttaviin kysymyksiin.

**Ti 15.9. klo 10–11 ja 12–13**

**Pe 18.9. klo 12–13 ja 13.15–14.15**

## **Pingviinien kanssa Etelämantereella**

Alakoulun 1.–6.-luokat, kesto 45 min



Arktisen keskuksen tutkija Leena Leppänen kertoo yleisesti Etelämantereesta sekä millaista siellä oli tehdä lumitutkimusta Etelämantereen kesän aikana 2022–2023. Työpajassa tutuksi tulevat niin Etelämantereen ainutlaatuiset maisemat, eläimet kuin matkaan valmistautuminen, siellä kulkeminen ja asuminen sekä tarvittava välineistö.

**To klo 9.30–10.15 ja 10.30–11.15**

## **Arktinen puutarhaseikkailu: Kivien tarinat**

Alakoulun 1.–4.-luokat, 60 min



Lähde tutkimusmatkalle Arktisen puutarhan kivinäyttelyyn. Työpajassa havainnoidaan taiteen keinoin kivien muotoja, värejä ja pintoja. Luonto, mielikuvitus ja kuvataide yhdistyvät 1.–4.-luokkalaisille suunnatussa työpajassa. Säänmukainen varustus.

**Ti 15.9. klo 9–10, 10–11 ja 11–12**

**Ke 16.9. klo 13–14 ja 14–15**

**Pe 18.9. klo 9–10, 10–11 ja 11–12**

## **Lumihiutaleet**

Alakoulun 2.–6.-luokat, kesto 45 min



Syksyn saapuessa niin kasvit, eläimet kuin ihmisetkin alkavat varautua talven tuloon. Ovatko kaikki lumihiutaleet samanlaisia? -oppimispolulla tutustutaan lumihiutaleiden kiehtovaan maailmaan ja opitaan lumihiutalebongauksen alkeet ennen ensilumen tuloa. Oppimispolun tutkimuksellisiin ja toiminnallisiin tehtäviin kuuluu mm. lumihiutaleiden tutkimista ja vertailua, niiden symmetrian havainnointia ja tutustumista erilaisiin lumihiutaletyyppeihin.

**Ti 15.9. klo 9–9.45, 10–10.45 ja 11–11.45**

**Ke 16.9. klo 13–13.45 ja 14–14.45**

**Pe 18.9. klo 9–9.45, 10–10.45, 11–11.45**

# MINULLA ON MIELIPIDE MATKAILUSTA! TUTUSTU YHTEISKUNTATIEETEISIIN

Alakoulun 4.–6.-luokat, 45 min



Mitä mieltä sinä olet Rovaniemen matkailusta? Miksi olet juuri sitä mieltä? Oletko tuonut mielipiteesi esille? Yksi kestävän matkailun tärkeä kriteeri on paikallisasukkaiden näkökulmien kuuntelu ja huomioiminen. Työpajassa ilmaistaan, perustellaan ja pohditaan omaa mielipidettä matkailusta erilaisin toiminnallisista menetelmin. Työpajan tavoitteena on laajentaa lasten tiedekäsitystä yhteiskuntatieteisiin, erityisesti matkailututkimukseen, harjoittelemalla mielipiteen ilmaisua, perustelua ja toisten mielipiteiden kuuntelua sekä pohtimalla syitä mielipiteiden taustalla.

**Ti 15.9. klo 11.15–12, 12.15–13, 13.15–14 ja 14.15–15**

**Ke 16.9. klo 10.15–11**

**To 17.9. klo 10.15–11**

**Pe 18.9. klo 9.15–10, 10.15–11 ja 11.15–12**

## Kielimaistiaiset: espanja, italia ja ranska

Alakoulun 5.–6.-luokat, 45 min



Työpajassa oppilaat saavat kokemuksen siitä, kuinka opiskeltuaan yhtä näistä kielistä he voivat helposti ymmärtää kahta muuta kieltä. Italia, ranska ja espanja ovat sukulaiskieliä: ne ovat kaikki peräisin samasta kielestä, latinasta, ja niillä on paljon samankaltaisuuksia. Työpaja sisältää mm. kielten tunnistamista, sanastokilpailun, tietoisuuksia sekä tekstimaistiaisen kolmella eri kielellä. Kokeile ja ylläty, kuinka helppoa kolmen kielen oppiminen voi olla! Työpaja innostaa oppilaita kielten opiskeluun. Työpajaan osallistujilla olisi hyvä olla muutama älypuhelin tai tabletti mukanaan.

**Pe klo 13.00–13.45 ja 14.00–14.45**



## **LEGO-robottipaja**

Alakoulun 3.–6.-luokat, kesto 90 min



Lego-robottipajassa tutustutaan ohjelmointiin robotiikan avulla. Ohjelmoidaan LEGO-robotteja suorittamaan erilaisia tehtäviä ryhmän taitotason mukaisesti, joko helpommin suoraan ohjeiden mukaan tai haastavammin, ongelmanratkaisutyyppisesti.

**Ti 15.9. klo 8.30–10 ja 10–11.30**

**Ke 16.9. klo 8.30–11 ja 10–11.30**

**To 17.9. klo 8.30–10 ja 10–11.30**

**Pe 18.9. klo 8.30–10 ja 10–11.30**

## **Painetut kirjaimet**

Peruskoulun 1.–9.-luokat, kesto 60 min



Helppoa grafiikkaa Pressprint-levyllä. Taidekasvatuksen opiskelijoiden vetämä työpaja Arktikumin galleria Valossa Kirjan olemus -näyttelyssä, jossa oppilaat tutustuvat toiminnallisesti taideteoksiin ja pääsevät sen jälkeen tekemään grafiikkaa kaiken ikäisille soveltuvalla monipuolisella kohopainotekniikalla.

**Ti 15.9. klo 9–10, 10–11 ja 11–12**

**Ke 16.9. klo 13–14 ja 14–15**

**Pe 18.9. klo 9–10, 10–11 ja 11–12**

## **Tiheää vettä / Dense water**

Alakoulun 5.–6.-luokat, kesto 45 min



Raskainta eli tiheintä on kylmä, noin 4-asteinen vesi. Kovillakin pakkasilla järvien pohjalla on yleensä vettä eikä jäätä. Toisaalta veden täysikierto keväällä ja syksyllä sekoittaa järvien vedet ja tuo happipitoista vettä pohjalle asti. Työpajassa tutustutaan kokeellisesti veden tiheyteen eri lämpötiloissa ja olomuodoissa. Johtopäätöksenä oppilaat asettavat järjestykseen tiheyden mukaan kylmän veden, lämpimän veden, jään ja vesihöyryn. Työskentelyn pohjalta keskustellaan siitä, miksi vesi jäätyessään voi rikkoa astian ja miksi keväällä sekä syksyllä järvien vesimassat sekoittuvat.

*Työpaja saatavilla myös englanniksi!*

**Ti 15.9. klo 8.30–9.15, 9.30–10.15, 10.30–11.15, 12–12.45, 13–13.45 ja 14–14.45**

**Ke 16.9. klo 8.30–9.15, 9.30–10.15, 10.30–11.15, 12–12.45, 13–13.45 ja 14–14.45**

## **Ihmeellinen maailmankaikkeus**

Alakoulun 4.–6.-luokat, kesto 90 min



Tähtinen yötaivas on säväyttävä näky kenelle tahansa. Kun lisäksi tietää, mitä on näkemässä, tuo säväys muuttuu pysyväksi ihmetykseksi, joka saa ihmisen haluamaan ymmärrystä maailmankaikkeudesta ja omasta osastaan siinä; tämä on se, mikä saa suomalaisetkin tähtiharrastajat lähtemään kotiensa lämmöstä paukkupakkaseen avaruutta ihmettelemään!

**Ti 15.9. klo 13.15–14.30**

**Ke 16.9. klo 12–13.15**

**Pe 18.9. klo 8.30–9.15 ja 9.30–10.45**

## Kestävän elämän polut

Peruskoulun 5.–9.-luokat, matkan pituus noin 2,5 km



Toiminnallinen kestävyyspolku on itsenäisesti kierrettävä kokonaisuus, joka johdattelee kestävä elämäntavan teemojen pariin. Polun sisällöt ja tehtävät löytyy maksuttomasta STQRY Guide -sovelluksesta nimellä *Kestävän elämän polut*. Polku alkaa Revontuliaukiolta, kulkee rannan tuntumassa ja päättyy Kirkonjyrhämän laavulle. Polku on suunniteltu niin, että sitä voidaan kulkea itsenäisesti pienryhmissä. Riittää, että yhdellä ryhmän jäsenellä on etukäteen ladattu sovellus. Opettajat voivat huolehtia valvonnasta esimerkiksi jakautumalla ryhmien alku- ja loppupäähän. Polulle saatetaan ja opastetaan ryhmiä alkuun, jotka lähtevät Arktikumin aulasta seuraavasti:

**Ti klo 8.30, 9.30, 10.30 ja 12.30**

**Ke klo 8.30, 9.30, 10.30 ja 12.30**

**To klo 8.30, 9.30, 10.30 ja 12.30**

**Pe klo 8.30, 9.30, 10.30 ja 12.30**

## Unelmien aikahyppy tulevaisuuteen!

Peruskoulun 1.–9.-luokat, kesto 90 min



Miltä Rovaniemi näyttää vuonna 2040? Mitkä paikat, leikit ja tärkeät asiat pitäisi säilyttää myös tulevaisuudessa? Miltä Rovaniemi näyttää tulevaisuudessa? Millaisia paikkoja siellä on? Missä hengataan, leikitään, tavataan kavereita ja vietetään aikaa? Entä mitkä asiat lapsuudesta ja nuoruudesta ovat niin tärkeitä, että niiden pitäisi säilyä myös tulevaisuudessa? Tule mukaan ideoimaan, kuvittamaan ja rakentamaan tulevaisuuden Rovaniemeä! Tiedeviikon työpajassa kuullaan ikäihmisten lapsuusmuistoja ja heidän viestejään nuorille. Tämän jälkeen hypätään yhdessä tulevaisuuteen ja ideoidaan, millainen Rovaniemi voisi olla tulevaisuudessa.

**pe 18.9. klo 10–11.30 ja 13–14.30**



## Ruvden-nauhojen punonta ja algebrallinen yleistäminen

Peruskoulun 5.–9.-luokat, kesto 45 min



Ruvden nauhat ovat pyöreitä paulanauhoja, joiden punomiseen tarvitaan neljällä jaollinen määrä villalankoja. Punontamenetelmä opetellaan neljällä langalla.

Näin saadaan vaikka rannerengas tai kirjanmerkki muistoksi työpajasta.

Taitavimmat oppilaat voivat punoa myös 8:lla, 12:lla tai 16:lla langalla. Jos lankojen lukumäärät käsissä sekä ylitettävien ja alitettävien lankojen lukumäärät taulukoidaan, niin menetelmä voidaan yleistää kaikille neljällä jaollisille lankamäärille.

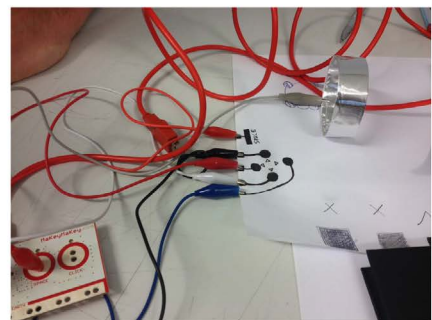
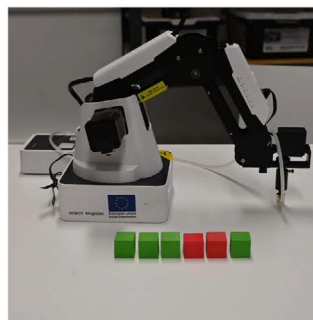
Ruvden-punonta on vanha saamelainen menetelmä. Sen ovat koulumatematiikan kontekstiin soveltaneet Ylva Jannok Nutti Kautokeinosta ja Anne Fyhn Tromsasta Pohjois-Norjasta.

**To 17.9. klo 8.30–9.15, 9.30–10.15, 10.30–11.15, 12–12.45, 13–13.45 ja 14–14.45**

**Pe 18.9. klo 12–12.45, 13–13.45 ja 14–14.45**

## Drone, robotit ja makeymakey

Yläkoulun 7.–9.-luokat, kesto 90 min



Teknologiaa, ohjelmointia, robotteja. Tutustu tämän pajan aikana robottien ja dronejen ohjelmointiin. Kokeillaan käyttäjän interaktioiden lukemista ja liikutetaan pelihahmoa. Pajassa on kolme rastia, joista jokainen keskittyy yhteen osa-alueeseen.

**Ti 15.9. klo 12–13.30 ja 13.30–15**

**Pe 18.9. klo 8.30–10 ja 10–11.30**

## Avaruusteemaiset etäopetustuokiot

Tutustu ESERO Finlandin tarjontaan ja varaa ryhmällesi sopiva aika ja aihe!

[Etäopetustuokiot — ESERO FINLAND](#)

## OPETTAJANKOULUTUSTA TIEDEVIIKOLLA ETÄNÄ JA ARKTIKUMISSA



**ARKTINEN KESKUS**  
Lapin yliopisto

**Työpaja:** *Omat lumihavainnot tutkijoiden apuna*

**Ke 16.9.2026 klo 16-17:30**

Lumitutkijat Leena Leppänen ja Sirpa Rasmus

- \* Kohderyhmä: opettajat, painotuksena yläkoulu ja lukio.
- \* Toteutuspaikka Arktikum ja etänä. Koulutus on opettajille maksuton.
- \* Perustiedot lumesta: lumen merkitys luonnossa, Suomen lumiolot, yhteydet ekologiaan ja ilmastoon.
- \* Esitellään, mihin lumimittauksia tarvitaan, mitä parametrit tarkoittavat ja miten mittauksia tehdään.
- \* Katsotaan välineitä, harjoitellaan lähettämään havaintoja kansalaishavainnoinnin sivujen kautta sekä harjoitellaan laskemaan vesi-arvoa.

Ilmoittautuminen: [leena.leppanen@ulapland.fi](mailto:leena.leppanen@ulapland.fi)

### EU-aineisto -koulutus

**Etänä ti 15.9.2026 klo 15–15:45**

Kouluttajana: Katariina Soudunsaari

Kenelle: Opettajat, kouluttajat

Koulutuksessa tututustaan EU-aineistoihin ja erityisesti siihen, mistä verkkoympäristöaineistot löytyvät. Esimerkiksi Oppisoppi EU:n opetusmateriaaleihin tutustumista.

Ilmoittautuminen: [katariina.soudunsaari@ulapland.fi](mailto:katariina.soudunsaari@ulapland.fi)



Kuva: Matti Kantola



Kuva: Philip Burgess



Kuva: Matti Kantola

Alakoulun opettaja,

jääkö oppilaillasi ylimääräistä aikaa Tiedeviikon työpajojen jälkeen  
Arktikum-vierailulla?

Lapin maakuntamuseon alakerran perusnäyttelyyn *Pohjoiset Keinot* on saatavilla tehtäväpapereita  
1.–2.-luokkalaisille, 3.–4.-luokkalaisille sekä 5.–6.-luokkalaisille.  
Tehtäväpapereita löytyy sisääntulokerroksesta maakuntamuseon toimiston  
oven vierellä olevalta pöydältä.

Valmiit mallivastaukset opettajan käyttöön voi pyytää Arktikumin kassalta tai museon  
opasvalvojilta (p. 040 647 1737 tai [opasvalvojat.maakuntamuseo@rovaniemi.fi](mailto:opasvalvojat.maakuntamuseo@rovaniemi.fi)).

## TIEDEVIIKON TYÖPAJOIHIN, KOULUTUKSIIN JA LUENTOIHIN ILMOITTAUTUMINEN

Kaikkiin Tiedeviikon työpajoihin, esityksiin ja luentoihin ilmoittautuminen tapahtuu  
sähköisen varausjärjestelmän kautta.

Järjestelmä lähettää vahvistuksen onnistuneesta varauksesta heti opettajalle sähköpostiin. Samasta  
yhteydestä löytyy myös työpajan ajankohdan vaihto- tai peruutusmahdollisuus, joka päivittyy suoraan  
järjestelmään. Opettaja voi ilmoittaa luokkansa niin moneen työpajaan kuin haluaa, mutta jokainen  
niistä on varattava erikseen.

**Ilmoittautuminen Tiedeviikolle aukeaa**

**tiistaina 1.9.2026 klo 7:30**

**[Ilmoittautumislinkki tarjontaan](#)**

**Tervetuloa!**

Lisätietoja tapahtumasta:

Raisa Tahko  
koordinaattori  
Tiedekasvatuskeskus uJunnu

[raisa.tahko@ulapland.fi](mailto:raisa.tahko@ulapland.fi)  
tai 040 183 5787